

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 21 kwietnia 2017 r.

PSZ.V.431.4.2017

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	21. 04. 2017
L.dz.	zał.
Podpis	

Pan Marta Kowalska

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Łagowie

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 28 lutego i 01 – 02 marca 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia kontroli.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakupione lekarstwa, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik oraz pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 2 340 mieszkańców. Ponadto zespół kontrolny stwierdził, że pracownicy socjalni obłożeni są dodatkowymi obowiązkami, m. in. realizacją dodatków mieszkaniowych, energetycznych, prowadzeniem postępowań egzekucyjnych dotyczących nienależnie

pobrane świadczeń w tym zakresie, a w związku z powstaniem Centrum Usług Wspólnych w Łagowie, które obsługuje m. in. GOPS pod względem księgowym i kadrowym, pracownicy socjalni prowadzą analizę prawidłowości wykorzystania środków finansowych, zatwierdzają pod względem merytorycznym i strukturalnym faktury, listy wypłat zasiłków, noty księgowe. Zdaniem zespołu kontrolujących dodatkowe czynności (nie wynikające z zakresów czynności pracowników) obok i tak zbyt małej liczby pracowników socjalnych (niespełniony wymóg art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej) negatywnie wpływają na jakość prowadzonej pracy socjalnej, świadczonej na rzecz klientów pomocy społecznej i jeszcze w większym stopniu naruszają wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych.

Warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że Statut GOPS zmieniony został w 2016 roku, jednak podczas zmiany w § 2 i 6 dokumentu nie uaktualniono publikatorów ustaw do obowiązujących na dzień wydania nowego dokumentu.

W § 6 Regulaminu Organizacyjnego GOPS w Łagowie widnieje bardzo rozbudowany, niedostosowany do stanowiska pracy pracowników socjalnych zakres ich obowiązków. Zadania pracowników socjalnych w tym punkcie odbiegają znacznie od tych, wymienionych w art. 119 ustawy o pomocy społecznej. W regulaminie zadaniami pracownika socjalnego są np.: analiza nad prawidłowym wykorzystaniem przyznanych środków finansowych, realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - zwłaszcza w formie świadczenia usług asystenta rodziny i realizacji programów w tym zakresie, prowadzenie postępowań w sprawach dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych, postępowań egzekucyjnych w tym zakresie czy terminowe sporządzanie list wypłat w zakresie świadczeń pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych. W Regulaminie brak jest zakresu zadań pracownika zajmującego się realizacją świadczenia wychowawczego 500+.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Pozytywnym jest, że w październiku 2015 roku wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały na ogół aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych, natomiast w dwóch przypadkach decyzji na zasiłki stałe, jednym zasiłku okresowym oraz w usługach opiekuńczych kodeks postępowania administracyjnego przywołano z nieaktualnym publikatorem, w dwóch przypadkach sprawdzonych decyzji na usługi opiekuńcze ustawa o pomocy społecznej widniała również z nieaktualnym publikatorem.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych na zasiłki stałe, przeważającej części zasiłków okresowych, w części sprawdzonych decyzji, wydanych w ramach Programu dożywiania, większości zasiłków celowych i specjalnych celowych rozporządzenie w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej widniało bez daty wydania. W jednym przypadku decyzji na specjalny zasiłek celowy brak było tego rozporządzenia i w jednym przypadku było ono nieaktualne z 2012 roku. Ponadto w jednym przypadku sprawdzonej decyzji na usługi opiekuńcze w podstawie prawnej przywołano nieaktualne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z 17 lipca 2012 roku bez tytułu, a w dwóch przypadkach również z nieaktualną datą wydania, ale z dobrym publikatorem z 2015 roku. Dodatkowo w dwóch przypadkach sprawdzonych decyzji na specjalne zasiłki celowe, w podstawie prawnej widniało nieaktualne rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Zespół kontrolny stwierdził, że w trzech przypadkach decyzji, wydanych na zasiłki stałe w podstawie prawnej brak było art. 37 ustawy o pomocy społecznej, mówiącego o zasiłku stałym, a zamiast niego widniał art. 38 tej ustawy, odnoszący się do zasiłku okresowego. W jednej decyzji zmieniającej kwotę zasiłku stałego nie przywołano w podstawie prawnej art. 163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

Ponadto w podstawie prawnej części decyzji klientów objętych składką zdrowotną widniała ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w postanowieniu decyzji informacja o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % kwoty zasiłku stałego w okresie pobierania świadczenia. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie w/w ustawy w podstawie prawnej decyzji, a informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym w zakresie pomocy społecznej nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Ponadto w skontrolowanych decyzjach, wydanych na zasiłki stałe, okresowe, posiłki i dwie na usługi opiekuńcze brak było konkretnych dat początkowych przyznania zasiłku, posiłku czy usługi, np. od 1 maja 2016 roku, wpisywano jedynie miesiąc i rok przyznania wsparcia - tj. np. od miesiąca maja 2016 roku.

Dodatkowo kontrolujący stwierdzili, że w drukach części sprawdzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych lub ich aktualizacji brak było wpisów w rubryce praca socjalna.

Negatywnym jest fakt, że w pięciu szkołach na terenie Gminy Łągów dzieci nie otrzymują gorącego posiłku, dożywianie w placówkach tych prowadzone jest w formie kanapek, co jest niezgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Ponadto w sześciu skontrolowanych decyzjach przyznających zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz w trzech przypadkach zasiłków celowych i siedmiu skontrolowanych specjalnych zasiłków celowych brak było daty wypłaty świadczeń.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że w jednym sprawdzonym przypadku w zasiłku celowym oraz w dwóch przypadkach specjalnych zasiłków celowych pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co nie jest zgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych, wydanych na usługi opiekuńcze odnotowano brak pełnej stawki za godzinę usług, widniała jedynie odpłatność za godzinę, którą ponosić ma klient.

Ponadto w dwóch przypadkach usług, decyzje administracyjne wydane zostały na okres przekraczający koniec roku budżetowego. Według kontrolujących pomoc w formie usług opiekuńczych powinna być przyznana na okres najdłuższy od stycznia do grudnia, tak jak rok budżetowy.

Zespół kontrolny stwierdził, że GOPS w Łągowie nie wykorzystuje kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej.

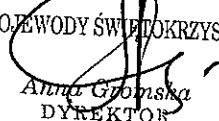
Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. Zatrudnić pracowników socjalnych zgodnie z wymogami art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz ograniczyć wykonywanie dodatkowych obowiązków pracownikom socjalnym w celu uzyskania lepszej jakości prowadzonej pracy socjalnej.
2. Zaktualizować Statut i Regulamin Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie opisanym w protokole.
3. W podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych przywoływać akty prawne z aktualnymi publikatorami.
4. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych w zakresie pomocy społecznej przywoływać aktualnie obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z dnia 14 lipca 2015 roku z jego tytułem, datą wydania oraz publikatorem.
5. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywoływać aktualnie obowiązujące rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego z 25 sierpnia 2016 roku.
6. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydawanych na zasiłki stałe przywoływać art. 37 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku stałego, a nie przywoływać art. 38 wymienionej ustawy, dotyczącego zasiłku okresowego.
7. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, zmieniających np. wysokość zasiłku stałego przywoływać art. 163 kodeksu postępowania administracyjnego, na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.
8. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na zasiłki stałe nie przywoływać ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a o objęciu składką zdrowotną informować klienta odrębnym pismem.

9. W decyzjach administracyjnych określać konkretne daty początkowe przyznania zasiłku, posiłku lub usługi (dzień/miesiąc/rok).
10. Dokonywać wpisów w rubryce praca socjalna w drukach rodzinnych wywiadów środowiskowych lub ich aktualizacjach.
11. Dołożyć wszelkich starań, aby we wszystkich szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymywały dożywianie w formie gorącego posiłku.
12. W decyzjach administracyjnych, wydawanych na zasiłki pieniężne w zakresie pomocy społecznej określać datę wypłaty świadczeń.
13. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, tj. za okres miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.
14. W decyzjach administracyjnych, wydawanych na usługi opiekuńcze wskazywać obok odpłatności za godzinę usług również pełną stawkę za godzinę usług.
15. Decyzje na usługi opiekuńcze wydawać na okres najdłuższy od stycznia do grudnia danego roku, nie dłużej niż rok budżetowy.
16. Wykorzystywać kontrakt socjalny jako jeden z głównych instrumentów pracy socjalnej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Alina Gzomska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA